

BELGISCHE LANGOUSTINEVISSERIJ VROEGER EN NU

Willy Kiekens en Dirk Verhaeghe¹



Willy Kiekens en Dirk Verhaeghe

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

Kenniseenheid Dier, Onderzoeksdomein Visserij,

Ankerstraat 1, 8400 Oostende

E-mail: dirk.verhaeghe@ilvo.vlaanderen.be

De langoustinevisserij was enkele decennia geleden een belangrijke activiteit voor Belgische vissers. Anno 2011 wordt nog nauwelijks op langoustines gevestigd door de Belgen, iets wat het Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek (ILVO) terug zou willen lanceren. Zeker gezien er jaarlijks een redelijk quotum voor deze lekkernij onbenut wordt gelaten (quotum 2012 : 1147 ton).

EERTIJDSE BELGISCHE LANGOUSTINEVISSERIJ

In de jaren '80 bestond er een gespecialiseerde en bloeiende Vlaamse langoustinevisserij, waarbij hoofdzakelijk Oostendse schepen voor een regelmatige aanvoer zorgden van langoustines, ook wel "Noorse kreeft" genoemd. Men viste toen met de planken. Doordat de focus bij de modernisering van de Vlaamse vissersvloot op de grote boomkorvisserij lag, is deze vloot nagenoeg verdwenen en is de aanvoer van langoustines sindsdien sterk gedaald. Ook verdwenen er zeer grote lokale kopers zoals bijvoorbeeld de firma Huysseune (Zeebrugge).

GETUIGENIS DOOR OUD-VISSER EN REDER WILLY KIEKENS

De Belgen hebben veel aan kreeftenvisserij gedaan in de periode halfweg jaren '80 tot halfweg de jaren '90. Ikzelf was bij een van de eerste die dat deden. Nadien hebben we steeds meer Oostendse schepen deze visserij zien uitoefenen. Op een bepaald moment waren er zelfs 30-35 Belgische motortreilers van 375 pk actief in de "kreeftenput" (ter hoogte van Silver Pit, Botney Cut, Puzzle Hole en Horns Rev in de centrale Noordzee). Maar deze visserij is zo snel verdwenen als dat ze opgekomen is.

We konden nochtans niet klagen van deze visserij. Om te beginnen was het een zeer goedkope visserij qua sleet en verlies van vistuig en qua dieselverbruik. Verder waren het korte reizen. Ook zitten er interessante goed vermarktbaar bijvangsten bij van griet, tarbot, pladijs en zelfs wat inktvis. De verdiensten van de kreeftenvisserij waren in het begin zeer goed. Maar door het grote aanbod daalde de veiligprijs zeer sterk, waardoor de vissers hun interesse in deze visserij verloren.

Blijkbaar zijn de vraag en de prijzen nu wel weer veelbelovend. Ook is de kwaliteit van de langoustine nu veel beter, omwille van een nieuwe soort bewaarmiddelen die kan toegepast worden. Wij moesten toen nog natriumbisulfiet (E222) gebruiken tegen de zwarte koppen. In de huidige periode van hoge brandstofprijzen kan dit type van goedkope visserij een extra stimulans zijn om over te schakelen voor onze vissers.



Fig. 1 Sfeerbeelden langoustinevisserij © ILVO.

LANGOUSTINEVISSERIJ TERUG NIEUW LEVEN INBLAZEN DOOR DIRK VERHAEGHE

Als kind van de vuurtorenwijk in Oostende zou ik graag de veelheid van langoustines op onze markt terugzien komen. Nochtans beschikt de Vlaamse vloot tot op heden over een aanzienlijk langoustinequotum dat weinig benut wordt door de eigen visserij (een deel werd in het verleden verruild met Nederland en Duitsland). Indien dit quotum op lange termijn onderbenut blijft, bestaat het risico dat de Vlaamse visserijvloot dit ten dele zal moeten inleveren. Wegens een gebrek aan voldoende ICES-bestandsopnames daalt dit quotum jaarlijks met gemiddeld 10 %.

In Nederland is er intussen een bloeiende langoustinevisserij ontstaan van 20-25 schepen, die aanlanden in Wieringen Den Oever, Lauwersoog en Urk. Ook zijn er momenteel enkele Nederlandse “vlaggeschepen” (eurokotters Z.525, Z.575, Z.402, Z.468, N.350, allen geregistreerd in België) die op rendabele wijze langoustines aanvoeren in deze Nederlandse veilingen.

In het najaar 2011 werden bij wijze van proef beperkte hoeveelheden langoustines aangevoerd in Zeebrugge en Oostende, waaruit bleek dat er nog steeds voldoende interesse en vraag opgewekt kan worden voor Vlaamse langoustines. Wel zullen bij het herlanceren ervan visserijtechnische inspanningen worden geleverd om de kosten en de milieu-impact van de langoustinevisserij te verlagen (“LFD”-type quadrig-net voor minder discards en brandstofbesparing).

De presentatie werd begeleid door fragmenten van een documentaire over de langoustinevisserij in Nederland, en is te bekijken via de VLIZ fotogalerij Zeevisserij:
www.vliz.be/cijfers_beleid/zeevervisserij/photo_gallery.php?album=2458&pic=47217.